

7 Ιουλίου 2025

Όσιος Θωμάς ο εν Μαλεώ

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Όσιος Θωμάς ο εν Μαλεώ

Εορτάζει στις 7 Ιουλίου εκάστου έτους.

Διεις πτέρυγας, είπεν αν Μωσής, Πάτερ,

Ως αετὸς τις εξανέπτῃς πρὸς πόλον.
Εβδομάτῃ Θωμάν θάνατος μέλας ἐμφρονα εἶλεν.

Βιογραφία

Οι πληροφορίες που έχουμε για τον Όσιο Θωμά είναι λίγες και μη επιβεβαιωμένες.

Από πού καταγόταν και σε ποια εποχή έζησε, δεν γνωρίζουμε. Ως προς τον χρόνο δράσεως και ασκήσεώς του, δύο είναι οι πιο πιθανές εκδοχές:

- α) Ότι έζησε τον 13ο - 14ο αιώνα, διότι ως ένδοξος και τροπαιούχος στρατιωτικός δεν μπορούσε να έδρασε μετά την πτώση της Κωνσταντινουπόλεως, και
- β) τον 10ο αιώνα, σύμφωνα με τα δίπτυχα της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Ο Όσιος Θωμάς, πριν αναλάβει τον ζυγό του Χριστού, ήταν ένδοξος και πασίγνωστος τόσο για τον πλούτο του, όσο και για την εξουσία που κατείχε, ενώ φέρεται ως στρατιωτικός που είχε πετύχει πολλές νίκες εναντίον των βαρβάρων. Φαίνεται όμως από την ακολουθία του, ότι στη ζωή του συνάντησε κάποιες πικρίες και γι' αυτό εγκατέλειψε τον κόσμο και ακολούθησε τον δύσκολο δρόμο της ασκήσεως. Έτσι, λοιπόν, έγινε μοναχός, κι εγκαταστάθηκε στο όρος Μαλεός στη Νότια Λακωνία (στο ακρωτήριο της Πελοποννήσου Μαλέα ή κάβο Μαλιά).

Από τον τόπο, με τις απότομες πλαγιές και τις απόκρημνες πέτρες, που διάλεξε ο Άγιος για να ασκηθεί, μπορεί κανείς να συμπεράνει και την άσκηση που έκανε. Αυτός ο πάμπλουτος και διάσημος, μιμήθηκε την ταπείνωση και τη φτώχεια του Δεσπότη Χριστού. Από τα παλάτια προτίμησε μια σπηλιά μεταξύ ουρανού και γης πάνω στο όρος Μαλεός, για να τραβήξει από εκεί τον δρόμο για τον ουρανό. Στον δύσκολο αυτόν αγώνα του, ο ένδοξος αυτός στρατιώτης της πίστεως είχε ως όπλα του την νηστεία, την αγρυπνία και την προσευχή και κατάφερε μ' αυτά να φέρει νίκες και τρόπαια εναντίον των πονηρών πνευμάτων.

Σύμφωνα με τους βιογράφους του ο Άγιος Θωμάς, αξιώθηκε να οδηγηθεί με στύλο πυρός από τον Προφήτη Ηλία στο όρος Μαλεός, ενώ στο αρχαίο συναξάρι της Κωνσταντινουπόλεως είναι γραμμένο ότι ο ίδιος ο Άγιος εφάνη ως στύλος πυρός με την επίσκεψη του μεγάλου προφήτη Ηλία, του οποίου με ζήλο μιμήθηκε τον τρόπο ζωής.

Ο Θωμάς εξαιτίας της φιλοπονίας του, ξεπέρασε στην αρετή πολλούς, ώστε όταν προσευχόταν να φαίνεται στους μακρινούς και μάλιστα στους πιο προχωρημένους στην αρετή, ως στύλος πυρός. Επίσης, σύμφωνα με την παράδοση των κατοίκων του χωριού Βελανίδια, οι κάτοικοι των Κυθήρων, του νησιού που βρίσκεται απέναντι από τον κάβο Μαλιά, έβλεπαν τότε που ασκήτευε ο Όσιος Θωμάς στήλη πυρός από τον ουρανό.

Ο Άγιος όμως δεν έγινε γνωστός μόνο από τον βίο του, αλλά και από τα θαύματα που έκανε: Έβγαλε δαιμόνια από ανθρώπους, χάρισε σε τυφλούς το φως, σε κουτσούς το περπάτημα και με την προσευχή του έκανε να αναβλύσει νερό από τη γη. Όσον αφορά μάλιστα την ανάβλυση του νερού, σύμφωνα με τους γεωλόγους, δεν δικαιολογείται από τη φύση. Η παράδοση αναφέρει, ότι οι μοναχοί που ασκούσαν στο όρος Μαλεός, αντιμετώπιζαν προβλήματα γιατί δεν υπήρχε κάπου κοντά πηγή νερού. Έτσι ο Άγιος Θωμάς είτε χτύπησε με το ραβδί του, είτε ακούμπησε την παλάμη του χεριού του στο έδαφος και βγήκε νερό από πέντε σημεία. Η πηγή αυτή είναι γνωστή ως Αγίασμα.

Ο θάνατος τον βρήκε να ευεργετεί συνεχώς, διότι και κατά το χρόνο της μόνωσης του, προσευχόταν για όλους και κατάρτιζε τον εαυτό του να γίνεται άξιο όργανο του Θεού, για την ωφέλεια του πλησίον.

Ο Όσιος Θωμάς συγκαταλέγεται στην χορεία των Αγίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, τιμώντας ιδιαίτερα και την Λακωνία στον τόπο της οποίας άσκησε και θαυματουργήσε.

Άπολυτίκιον

Ήχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν διαρρέουσαν δόξαν ἀπέρριψας, καὶ τὸν τοῦ Κτίσαντος, ζυγὸν ἠγάπησας, ἀγγελικὴν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐλόμενος πολιτείαν ὅθεν χαρισμάτων σέ, δωρεαῖς κατεπλούτισε, Χριστὸς ὁ φιλόανθρωπος, ὁ δοξάσας τὸν βίον σου, ὦ πρέσβευε Θωμὰ Θεοφόρε, ρύσαι ἡμᾶς πάσης ἀνάγκης.

Κοντάκιον

Ήχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς τοῦ Σωτῆρος ὀπαδὸν καὶ φίλον γνήσιον καὶ τῶν Ὁσίων μιμητὴν καὶ ἀκροθίνιον Ἄνυμνοῦμεν σε ἀξίως, Θωμᾶ θεόφρον· Σὺ γὰρ ὤφθης ἀπαθείας ἐνδιαίτημα καὶ θαυμάτων αὐτουργὸς ἐκ θείας χάριτος τοῖς βοῶσί σοι, χαίροις Πάτερ τρισόλβιε.

Μεγαλυνάριον

Κόσμου άπωσάμενος τὰ τερπνά, πόθω ώκειώσω, ύπερκόσμια άγαθά, δι' ένθέου βίου, Θωμά θαυματοφόρε, δι' ού θαυμάτων ώφθης, Πάτερ άνάπλεως.

Ιερά Λείψανα: Μέρος των Ιερών Λειψάνων του Αγίου βρίσκονται στην Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Στιχηρό προσόμοιο του
Μεγάλου Εσπερινού του
Οσίου Θωμά του εν
τω Μαλεώ.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Πίσω από τον Ιερό Ναό του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Όσιος Θωμάς ο εν Μαλεώ

Image not found or type unknown

Όσιος Θωμάς ο εν Μαλεώ

Ο Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος, μεταφέροντας στο χωριό Βελο

Image not found or type unknown

Ο Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος, μεταφέροντας στο χωριό Βελανίδια τη λειψανοθήκη με τα άγια Λείψανα του Αγίου Θωμά του εν Μαλεώ το 1990 μ.Χ.

Η πηγή Αγιάσματος του Οσίου Θωμά του εν Μαλεώ

Image not found or type unknown

Η πηγή Αγιάσματος του Οσίου Θωμά του εν Μαλεώ

Η πηγή Αγιάσματος του Οσίου Θωμά του εν Μαλεώ

Image not found or type unknown

Η πηγή Αγιάσματος του Οσίου Θωμά του εν Μαλεώ

Η είσοδος του δυσπρόσιτου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Image not found or type unknown

Η είσοδος του δυσπρόσιτου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Το δυσπρόσιτο ασκητήριο του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ από μακριά (είναι η σπηλιά σ

Image not found or type unknown

Το δυσπρόσιτο ασκητήριο του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ από μακριά (είναι η σπηλιά στο κέντρο της φωτογραφίας)

Το εσωτερικό του προσβάσιμου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Το εξωτερικό του προσβάσιμου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Image not found or type unknown

Το εξωτερικό του προσβάσιμου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Τα βράχια κοντά στο δυσπρόσιτο ασκητήριό του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Image not found or type unknown

Τα βράχια κοντά στο δυσπρόσιτο ασκητήριό του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Το δυσπρόσιτο ασκητήριο του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ από μακριά

Το εσωτερικό του προσβάσιμου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Image not found or type unknown

Το εσωτερικό του προσβάσιμου ασκητηρίου του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Ο Ιερός Ναός του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Image not found or type unknown

Ο Ιερός Ναός του Οσίου Θωμά του εν τω Μαλεώ

Πηγή: saint.gr